

DRŽAVNI ARHIV U ŠIBENIKU

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2022. GODINU

Šibenik, siječanj 2023.

SADRŽAJ

1. UVOD	2
2. DUGOROČNO OČUVANJE ARHIVSKOG GRADIVA	3
2.1. ZAŠTITA GRADIVA U ARHIVU	3
Uvjeti pohrane gradiva	
Zaštitno snimanje gradiva	
Restauracija i konzervacija gradiva	
Preventivna zaštita gradiva	
2.2. NADZOR I ZAŠTITA GRADIVA IZVAN ARHIVA	4
Nadzor nad arhivskim i dokumentarnim gradivom izvan arhiva	
Vrednovanje	
Evidencije o arhivskom i dokumentarnim gradivu izvan arhiva	
Preuzimanje arhivskog gradiva	
Stručna pomoć stvarateljima i posjednicima arhivskog gradiva	
Radionice, edukacije, tečajevi	
3. KORIŠTENJE ARHIVSKOG GRADIVA	6
3.1. DOSTUPNOST GRADIVA	6
Sređivanje i opis gradiva	
Dostupnost gradiva u digitalnom okruženju	
Korištenje arhivskog gradiva	
3.2. KULTURNO-PROSVJETNA DJELATNOST	8
Izložbena djelatnost	
Izdavačka djelatnost	
Ostale aktivnosti	
4. RAZVOJNA POLITIKA	10

1. UVOD

Državni arhiv u Šibeniku osnovan je Uredbom Vlade RH od 11. siječnja 2007. godine (NN 7/07). Kao samostalna ustanova posluje od 1. siječnja 2009. godine nakon provedenog postupka razgraničenje nadležnosti s Državnim arhivom u Zadru.

Državni arhiv u Šibeniku ima sljedeće ustrojbene jedinice:

1. Odjel za sređivanje i obradu arhivskoga gradiva
2. Odjel za zaštitu arhivskog i dokumentarnog gradiva izvan arhiva
3. Odjel za dokumentacijsko-informacijske poslove
4. Odjel općih poslova

Državni arhiv u Šibeniku (dalje: Arhiv) nadležan je za arhivsko i dokumentarno gradivo na području Šibensko-kninske županije i temeljna mu je zadaća identificirati vrijedno arhivsko gradivo koje nastaje radom stvaratelja na području nadležnosti, trajno ga sačuvati i učiniti lako dostupnim korisnicima. U tom smislu sustavno se radi na pružanju podrške tijelima javne vlasti i ustanovama u upravljanju dokumentacijom, obavljanju vrednovanja dokumentacije, prikupljanju podataka o gradivu trajne vrijednosti i preuzimanju arhivskog gradiva arhiv. Jačanje aktivnosti na zaštiti i obradi gradiva izvan arhiva u suradnji sa stvarateljima i vlasnicima/posjednicima gradiva osigurava dugoročni pozitivan učinak na dostupnost toga gradiva građanima. Državni arhiv u Šibeniku trenutno je nadležan za 331 stvaratelja javnoga i privatnog arhivskog gradiva.

Arhivski fondovi i zbirke koji se čuvaju u Državnom arhivu u Šibeniku obuhvaćaju preko 2700 d/m dužnih metara arhivskog gradiva od 14. do 21. stoljeća. Sređivanje i obrada gradiva, kao i izrada obavijesnih pomagala obavljaju se prema kriterijima i prioritetima koje određuje Stručno vijeće. Intenzitet obavljanja ovih poslova nije zadovoljavajući s obzirom na stanje sređenosti i obrađenosti gradiva, a neposredno je vezan za nedovoljan broj stručnih djelatnika. Uvjeti zaštite gradiva bitno su poboljšani nakon preseljenja u novi privremeni smještaj krajem 2009. godine, iako još uvijek ne udovoljavaju suvremenim standardima za pohranu arhivskog gradiva. Prostorni kapaciteti spremišta gotovo su u cijelosti iskorišteni.

Ključni problem s kojim se ustanova svakodnevno suočava jest manjak stručnih i ostalih djelatnika. U Arhivu je trenutno zaposleno 8 (osam) zaposlenika što, s obzirom na količinu gradiva u arhivu i izvan arhiva, predstavlja ozbiljnu prepreku u svakodnevnom poslovanju ustanove. Otvaranje novih radnih mjesta pozitivno bi utjecalo na obavljanje stručnih poslova i propisanih zadaća iz područja upravnog i financijskog poslovanja te ostvarenje ciljeva postavljenih u Nacionalnom planu razvoja arhivske djelatnost.

2. DUGOROČNO OČUVANJE ARHIVSKOG GRADIVA

2.1. ZAŠTITA GRADIVA U ARHIVU

2.1.1. Investicijsko održavanje i opremanje

Tijekom 2022. započeli smo s realizacijom projekta nadogradnje/rekonstrukcije zgrade arhiva u sklopu investicijskog programa C2.2. R3-I2 Unaprjeđenje digitalne infrastrukture i usluga javnog sektora razvojem nacionalnog informacijskog arhivskog sustava i jačanjem nacionalne mreže arhiva Nacionalnog plana oporavka i otpornosti:

1. Nakon provedenih istražnih radova izrađeni su Ocjena podobnosti konstrukcije za nadogradnju zgrade i Geotehnički elaborat.
2. Pripremljen je projektni zadatak i pokrenut postupak nabave za izradu projektne dokumentacije za nadogradnju/rekonstrukciju zgrade.

Radi zaštitnog snimanja gradiva nabavljen je A2 skener za digitalizaciju arhivskoga gradiva (Bookeye 5 V2 Bundle Professional A2+).

2.1.2. Restauracija i konzervacija gradiva

U 2022. godini u Središnjem laboratoriju za konzervaciju i restauraciju Hrvatskoga državnog arhiva napravljena je restauracija i konzervacija teško oštećenog gradiva od 15. do 18. stoljeća iz fonda HR-DAŠI-1 Općina Šibenik (12. st. – 1797.).

2.1.3. Preventivna zaštita gradiva

S obzirom na to da značajna količina gradiva nije bila propisno tehnički opremljena, u 2022. godini nastavljeni su poslovi tehničke obrade i opremanja gradiva te je ukupno opremljeno 232,91 d/m gradiva.

- HR-DAŠI-214 Okružni sud u Šibeniku (1898. – 1918.) - 59,99 d/m
- HR-DAŠI-234 Okružni sud u Šibeniku (1919. – 1940.) - 93,2 d/m
- HR-DAŠI-265 Okružni sud u Kninu (1991. - 1995.) – 0,5 d/m
- HR-DAŠI-213 Kotarski sud u Kninu (1945. – 1990.) – spisi ostavina (O) i izvanparnični spisi (R1) – 6,7 d/m
- HR-DAŠI-158 Opštinski sud u Kninu (1991. – 1995.) – 0,35 d/m
- HR-DAŠI-385 Ministarstvo financija Porezna uprava Područni ured Šibenik (2012. - 2014.) – 4,6 d/m
- HR-DAŠI-47 Skupština općine Šibenik (1962. – 1990.) - 30,4 d/m gradiva
- HR-DAŠI-361 Skupština općine Knin (1963. – 1990.) – 4,9 d/m
- HR-DAŠI-280 FINA Šibenik - 10,3 d/m
- HR-DAŠI-400 JVP grada Šibenika (2007. – 2008.) – 0,1 d/m
- HR-DAŠI-123 Tvornica elektroda i ferolegura Šibenik (1945. – 1990.) – 8,8 d/m

- HR-DAŠI-401 Gimnazija u Kninu (1921. – 1970.) – 0,9 d/m
- HR-DAŠI-402 Osnovna škola Vodice (1886. – 1999.) – 0,2 d/m
- HR-DAŠI-390 HPD „Kamenar“ Šibenik (1997. – 2021.) – 0,11 d/m
- HR-DAŠI-389 Obitelj Brešan (1913. – 2017.) – 2,562 d/m
- HR-DAŠI-399 Božidar Grga (1889. 2018.) - 4,9 d/m
- HR-DAŠI-185 Marijo Radić (1944. – 2021.) – 0,695 d/m
- HR-DAŠI-398 Josip Vikario (1945. – 1963.) – 0,05 d/m
- HR-DAŠI-387 Sport (1934. – 2021.) – 0,622 d/m
- HR-DAŠI-196 Zbirka tiskovina (1875. – 2001.) – 0,025 d/m
- HR-DAŠI-244 Zbirka grafika (1630 – 1880.) – 0,004 d/m
- HR-DAŠI-231 Periodika (1882. – 2022.) – 0,4 d/m

2.1.4. Digitalizacija gradiva

Tijekom 2022. godine nismo provodili postupke digitalizacije gradiva radi nedostatka opreme. Postupak nabave skenera za zaštitno snimanje gradiva završen je koncem godine.

2.2. NADZOR I ZAŠTITA ARHIVSKOG I DOKUMENTARNOG GRADIVA IZVAN ARHIVA

2.2.1. Nadzor nad arhivskim i dokumentarnim gradivom izvan arhiva

U 2023. godini obavljeno je ukupno 12 stručnih nadzora o kojima su sastavljeni zapisnici (11) i službene bilješke (1). Nadzorima su bila obuhvaćena tijela područne uprave (1), obrazovne ustanove (10) i jedan (1) privatni stvaratelj gradiva.

JAVNI STVARATELJI

- Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Područna služba u Šibeniku
- Industrijsko-obrtnička škola
- Srednja škola Lovre Montija
- Srednja strukovna škola Šibenik
- Tehnička škola Šibenik
- Srednja škola Ivana Meštrovića – Drniš
- Srednja strukovna škola Kralja Zvonimira Knin
- Osnovna škola Brodarica
- Osnovna škola Pirovac
- Osnovna škola Vodice
- Osnovna škola Primošten

PRIVATNI STVARATELJI

- Župa Gospe van Grada

Odobreno je 16 zahtjeva za produženje rokova za poduzimanje mjera zaštite gradiva.

2.2.2. Vrednovanje gradiva

Pravila za upravljanje dokumentarnim gradivom i Popis dokumentarnog gradiva s rokovima čuvanja

Tijekom godine redovito su se obavljali poslovi savjetovanja prilikom izrade Pravila za upravljanje dokumentarnim gradivom i Popisa dokumentarnog gradiva s rokovima čuvanja. Zaprmljeno je 34 zahtjeva za izdavanje odobrenja od čega je pozitivno riješeno 25 zahtjeva, djelomično je odobreno 6, a odbijena su 3 zahtjeva.

Izlučivanje gradiva

Zaprmljena su 32 zahtjeva za odobrenjem izlučivanja gradiva, od čega je pozitivno riješen 31 zahtjev (25 u cijelosti, 6 djelomično), a odbijen 1 zahtjev.

2.2.3. Evidencije o arhivskom i dokumentarnom gradivu izvan arhiva

Zaprmljeno je i odobreno 9 popisa cjelokupnog javnog dokumentarnog i javnog arhivskog gradiva, od čega 3 u xml, a 6 u excel formatu.

U sklopu provedbe investicije Nacionalnog plana oporavka i otpornosti Unaprjeđenje digitalne infrastrukture i usluga javnog sektora razvojem nacionalnog arhivskog informacijskog sustava i jačanjem nacionalne mreže arhiva Hrvatskom državnom arhivu dostavljeni su strukturirani popisi gradiva pravosudnih tijela u nadležnosti Arhiva (Županijski sud u Šibeniku, Općinski sud u Šibeniku, Trgovački sud u Zadru – Stalna služba u Šibeniku, Županijsko državno odvjetništvo u Šibeniku, Općinsko državno odvjetništvo u Šibeniku) radi izrade metodologije i vremenskog plana rada na sređivanju, odabiranju i izlučivanju gradiva pravosudnih tijela.

2.2.4. Preuzimanje arhivskog gradiva

Dovršeno je 28 postupaka preuzimanja arhivskog gradiva, a ukupno je preuzeto 119,395 d/m gradiva:

- 6 interventnih preuzimanja gradiva po službenoj dužnosti – 12,79 d/m
- 3 otkupa gradiva – 0,264 d/m
- 10 darovanja gradiva – 8,111 d/m, 14,71 GB, 35,755 min.
- 9 pohrana gradiva – 98,23 d/m

2.2.5. Stručna pomoć stvarateljima i imateljima arhivskog gradiva

Na zahtjev stvaratelja gradiva u okvirima nadležnosti pružena je stručna pomoć (individualne konzultacije) u vezi s postupcima odabiranja i izlučivanja gradiva,

pitanjem organizacije i rada pismohrane te ostalih zakonskih obveza iz područja arhivske djelatnosti. Održano je 19 individualnih konzultacija za stvaratelje iz područja uprave (3), javnih ustanova (4), socijalne skrbi (1), obrazovanja (8) i gospodarstva (3).

2.2.6. Prijedlozi za Upisnik vlasnika ili posjednika privatnog arhivskoga gradiva

Izrađena su dva prijedloga za Upisnik vlasnika ili posjednika privatnog arhivskoga gradiva koje ima posebno značenje za povijest, znanost i kulturu:

- Župa sv. Jakova (Šibenik)
- Župa Gospe van grada (Šibenik)

3. KORIŠTENJE ARHIVSKOG GRADIVA

3.1. DOSTUPNOST ARHIVSKOG GRADIVA

3.1.1. Arhivistička obrada gradiva

Tijekom 2022. godine arhivistički je obrađeno ukupno 186,19 d/m gradiva (4 arhivska fonda) i izrađena su 4 popisa gradiva. Izlučeno je 38,559 d/m gradiva (iz 3 arhivska fonda).

S obzirom na manjak zaposlenika nije se pristupilo obradi gradiva prema planu rada za 2022. godinu nego su tijekom godine odabirani prioriteti za obradu.

1. HR-DAŠI-47 Skupština općine Šibenik (1962. – 1990.)
Poslovi: sređivanje i tehničko opremanje gradiva
Količina: 30,4 d/m gradiva
Obavijesno pomagalo: privremeni popis
2. HR-DAŠI-214 Okružni sud u Šibeniku (1898. – 1918.); 1898./1918.
Poslovi: sređivanje i tehničko opremanje gradiva
Količina: 59,99 d/m
Obavijesno pomagalo: popis
3. HR-DAŠI-234 Okružni sud u Šibeniku (1919. – 1940.)
Poslovi: sređivanje i tehničko opremanje gradiva
Količina: 93,2 d/m
Obavijesno pomagalo: popis
4. HR-DAŠI-212. Općinski sud u Šibeniku (1945. – 1990.)
Poslovi: popisivanje niže dokumentacijske cjeline HR-DAŠI-212/2.3.2. Građanski spisi (R1) (1981./1990.)
Količina: 2,6 d/m
Obavijesno pomagalo: popis

5. Izlučivanje gradiva u arhivu (38,559 d/m):

HR-DAŠI-385 Ministarstvo financija Porezna uprava Područni ured Šibenik

(2012. – 2014.) – 27,359 d/m

HR-DAŠI-278 Tiskara Malenica (1948. – 2015.) – 1,7 d/m

HR-DAŠI-140 Tvornica lakih metala (1955. – 2005.) – 9,5 d/m

3.1.2. Evidencije o arhivskom gradivu u arhivu – Opći inventar DAŠI

Evidentirano je novih 10 fondova te je ukupni broj fondova i zbirke u Općem inventaru na kraju izvještajnog razdoblja 399 (2701,636 d/m).

3.1.3. Korištenje arhivskog gradiva

Čitaonica i prijamni ured Arhiva radili su tijekom 2022. godine u redovnom režimu.

Riješeni zahtjevi za ovjerene preslike gradiva	472
Riješeni ostali zahtjevi	149
Riješeni zahtjevi za posudba gradiva u službene svrhe	39
Ukupni broj riješenih zahtjeva	660

Ukupni godišnji broj posjeta čitaonici	874
Ukupna količina korištenog gradiva	156 d/m
Ukupni broj izrađenih preslika gradiva (na papiru)	1933
Ukupni broj izrađenih digitalnih preslika gradiva	436

Najčešće je korišteno gradivo lokalne uprave i javnih službi, pravosudnih tijela i javnih bilježnika, potom matične knjige, obiteljski fondovi, gradivo društava, udruga i udruženja, službena glasila i tisak, zbirke gradiva (*Miscellanea*, Kartografska zbirka i dr.) gradivo kulturnih institucija i gospodarskih subjekata.

Korisnicima su pružene obavijesti o arhivističkim obavijesnim pomagalima i načinu korištenja knjižnice, o postupku naručivanja gradiva i načinu rada s gradivom, o načinu obilježavanja gradiva za izradu preslika, o pravilnom citiranju korištenog arhivskog gradiva, te o postupku izdavanja ovjerenih preslika gradiva.

3.2. KULTURNO-PROSVJETNA DJELATNOST

3.2.1. Izdavačka djelatnost

- Objavljena je knjiga Kristijan Juran – Gabrijela Čepo, *Stanovništvo otoka Krapnja prema matičnim knjigama i drugim povijesnim vrelima od 1630. do 1714. godine (Demographica et glagolitica Sibenicensia, sv. 6)*, Šibenik 2022.
- Napravljena je usporedba prijepisa s izvornikom apostolske vizitacije Šibenske biskupije Augustina Valiera 1579. godine. Tijekom 2023. planiran je dovršetak izdanja.
- Nečven u vrelima osmanskog razdoblja (1528. – 1604.) (autori: N. Isailović – A. Jakovljević)
U 2022. godini pripremljeni su preostali autorski tekstovi (lektura), prilozi i prijelom. Knjiga zbog objektivnih razloga nije dovršena u 2022. godini, te je izlazak iz tiska planiran za 2023. godinu.

3.2.2. Izložbena djelatnost

- Povodom Međunarodnog tjedna arhiva 6. – 12. lipnja 2022. i Međunarodnog dana arhiva 9. lipnja održan je Dan otvorenih vrata tijekom kojega su organizirana stručna vodstva radi upoznavanja posjetitelja s radom arhiva i vrijednom pisanom baštinom koju arhiv čuva te s objavljenim arhivskim izdanjima uz mogućnost kupnje knjiga po promotivnim cijenama. Također, postavljena je prigodna izložba uz 15. obljetnicu osnivanja Državnog arhiva u Šibeniku koja je posjetitelje informirala o povijesti arhivske službe na šibenskom području, gradivu i aktivnostima ustanove u proteklom razdoblju. Izložba je, uz prigodnu prezentaciju rada Arhiva, predstavljena i u Hrvatskom državnom arhivu 3. listopada 2022. kao dio programa obilježavanja 15. obljetnice osnutka državnih arhiva u Međimurju, Šibeniku i Vukovaru.
- U suradnji s Muzejom grada Šibenika pripremili smo izložbu „100 godina Jadrije“ u izložbenom prostoru Muzeja (10. 8. – 30. 9. 2022.) povodom 100. obljetnice osnutka šibenskog gradskog kupališta Jadrija.

3.2.3. Obilježavanje 150. obljetnice pobjede Narodne stranke u Šibeniku

Provedene su sljedeće aktivnosti:

- Znanstveni kolokvij *Šibenik i šibenski kraj u razdoblju hrvatskog narodnog preporoda* održan je 25. studenoga 2022. u Gradskoj knjižnici „Juraj Šižgorić“ Šibenik u organizaciji Državnog arhiva u Šibeniku i Muzeja grada Šibenika.
- Izložba „Preporođeni Šibenik – 150. obljetnica pobjede Narodne stranke u Šibeniku 1872./1873.“ u cijelosti je pripremljena u 2022. godini, a prigodno je otvorena 14. siječnja 2023. u spomen na datum uspostave narodnjačke uprave u Šibeniku 15. siječnja 1873. godine.

3.2.4. Ostale aktivnosti

Znanstveni i stručni skupovi

- U suradnji s Općinom Promina, JU Nacionalni park Krka, Gradskim muzejom Drniš, Ogrankom Matice hrvatske u Drnišu obilježena je 500. obljetnica osmanlijskih osvajanja prostora Promine. Program je održan 27. svibnja 2022. u Eko kampusu „Krka“ Puljane a sadržavao je znanstveno-stručni skup i predstavljanje knjige *Petrovo polje u vrelima osmanskog razdoblja (1528. – 1604.)* (autori: N. Isailović, A. Jakovljević; nakladnici: Državni arhiv u Šibeniku i JU NP Krka).

Suradnja s obrazovnim i znanstvenim ustanovama

- Nakon stanke uslijed pandemije nastavili smo suradnju s Veleučilištem u Šibeniku. Tijekom prosinca organiziran je posjet studenata u sklopu kolegija *Uredsko poslovanje i korespodencija* (Vesna Jurin Bakotić, mag. iur., v. pred.) tijekom kojega su studentima održana kratka predavanja o Arhivu i arhivskoj djelatnosti.

Ostalo

- Plaketa Grada Šibenika dodijeljena nam je "za petnaestu obljetnicu djelovanja kao samostalne ustanove".

4. RAZVOJNA POLITIKA

4.1. Unaprjeđenje kompetencija (stručno usavršavanje) zaposlenika

Tijekom godine zaposlenicima¹ je omogućeno pohađanje kongresa, seminara i edukacija koje su bile dostupne uživo i u *online* formatu:

- Webinar „Elektroničko uredsko poslovanje“ (18. 2. 2022.) (1)
- Sastanak predstavnika službi za zaštitu gradiva izvan arhiva i radionica o pretvorbi gradiva (HDA, 16. svibnja 2022.) (1)
- Webinar "Improving scholarly journal publishing and visibility" (18. 5. 2022.) (1)
- Webinar "How do I get my journal indexed in the Scopus database? An introduction for Croatian journal editors" (25. 5. 2022.) (1)
- Transkribus radionica - Enrich Europeana+ (*online*) (29. 8. 2022.) (2)
- Webinar „Predstavljanje podrške za uređivanje i objavu zbornika konferencijskih radova pomoću alata Open Monograph Press (OMP) 24. listopada 2022. (1)
- 53. savjetovanje hrvatskih arhivista „Digitalizacija“ (26. - 28. listopada 2022., Štrigova, Dom kulture i Hotel Terme Sveti Martin) (4)

4.2. Osiguranje dostupnosti resursa iz više različitih izvora

Sukladno planu prijema pripravnika u sektoru kulture koristili smo mjeru Hrvatskog zavoda za zapošljavanje „Stjecanje prvog radnog iskustva / pripravništvo“ - dvije pripravnice na radnom mjestu arhivski tehničar odradile su pripravnički staž u trajanju od 12 mjeseci i stekle uvjete za prijavu stručnog ispita u arhivskoj struci.

Studentsku praksu u trajanju od 80 sati obavila je jedna studentica arhivistike.

KLASA: 001-01/23-03/02

URBROJ: 2182/1-47-01-23-1

Šibenik, 23. siječnja 2023.

RAVNATELJICA
mr. sc. Nataša Mučalo

DRŽAVNI ARHIV
U ŠIBENIKU
Velimira Škorpika 6/A, 22000 ŠIBENIK

¹ Broj zaposlenika koji su prisustvovali događanjima iskazan je u zagradama.